

Врз основа на член 11 став 3 од законот за вештачење, Министерството за правда донесе

ПРОГРАМА

ЗА ПОЛАГАЊЕ НА СТРУЧЕН ИСПИТ ЗА ВЕШТАК ОД ОБЛАСТА НА ЗЕМЈОДЕЛСТВОТО

1. ПОЛЕДЕЛСТВО

- Почви
- Наводнување и квалитет на водата
- Мелиорации со заштита од ерозии
- Физиологија на растенијата
- Општо поледелство
- Производство на тутун
- Зрнести и клубенести култури
- Индустриски култури
- Тревници
- Фуражни култури
- Складирање и чување на поледелски производи
- Преработка на поледелски производи

2. ГРАДИНАРСТВО И ЦВЕЌАРСТВО

- Општо градинарство и цвеќарство
- Градинарство на отворено
- Градинарство
- Физиологија на растенијата
- Цвеќарство на отворено во заштитени простории
- Цвеќарство во заштитени простории
- Наводнување на градинарски и цвеќарски култури
- Складирање и чување на зеленчук и цвеќе
- Преработка на зеленчук

3. ЛОЗАРСТВО И ОВОШТАРСТВО

- Општо овоштарство
- Општо лозарство
- Пчеларство
- Физиологија на растенијата
- Складирање и чување на грозје и овошје
- Преработка на грозје и овошје
- Винарство

4. СТОЧАРСТВО

- Анатомија и физиологија на домашните животни
- Основи на сточарството
- Генетика и селекција во сточарството

- Одгледувачки програми во сточарството
- Основи на исхрана на домашните животни
- Говедарство и коњарство
- Овчарство и козарство
- Свињарство
- Живинарство
- Рибарство
- Зоохигиена
- Здравствена заштита на домашните животни
- Млекарство
- Месо и преработки од месо

5. ЗАШТИТА НА РАСТЕНИЈАТА

- Основи на заштита на растенијата и животната средина
- Општа ентомологија
- Општа фитопатологија
- Биолошки и непестицидни мерки за заштита
- Интегрална заштита на растенијата
- Општа агротехника

6. ЕКО-ЗЕМЈОДЕЛСТВО

- Еко-градинарство
- Еко-овоштарство
- Еко-лозарство
- Еко-сточарство
- Маркетинг на еко-производи
- Ѓубриња и пестициди
- Загадување на почвата и нејзина ревитализација
- Извори на загадување во земјоделството

7. ПЕРЕРАБОТКА НА ЗЕМЈОДЕЛСКИ ПРОИЗВОДИ

- Преработка на анимални производи
- Преработка на поледелски производи
- Преработка на градинарски и лозароовоштарски производи
- Хигиена на прехранбени производи
- Хигиена на прехранбени производи
- Контрола на навалитетот на производите со прописи
- Амбалажа за прехранбените производи
- Маркетинг на производите

8. АГРОЕКОНОМИЈА

- Основи на агроекономија
- Основи на агромаркетингот
- Основи на агроменаџментот
- Рурален развој
- Планирање и трошоци во земјоделството

- Финансиски менаџмент во земјоделството
- Претприемништво во земјоделството
- Управување со квалитет
- Маркетинг и стандардизација на земјоделски производи.

ПОТРЕБНА ЛИТЕРАТУРА ЗА ИСПИТОТ

- А.Гичев. Мелиорации со заштита од ерозии, Скопје, 1998;
- К. Симовски и Б.Ристевски. Општо овоштарство, Скопје, 1986;
- Lazić Branka. Povrće iz plastenika. Partenon, Beograd, 2001;
- Leeson and J.D. Summers. Commercial poultry nutrition, S., 1997;
- М. Јекиќ. Агрохемија I дел (елементи на физиологија на растенијата), Универзитет „Св.Кирил и Методиј“, Скопје, 1985;
- М.А. Балатаџиева. Технологија на млечни продукти, Софија, 2001;
- Shewfelt L.R., Prussia E.S., Postharvest Handling/A Systems Approach, Food Science and Technology, 1997;
- Б.Јаќоски. Маркетинг, Економски факултет, Скопје, 1997;
- Б.Џинлески. Месо и преработки од месо, Универзитет „Св.Кирил и Методиј“, Скопје, Скопје, 1991;.
- В.Петровиќ. Гајење живине, Београд, 1995;
- Г.Василевски. Преработка на полделски производи, Скопје, 1999;
- Д.Настев. Технологија на виното, Универзитет „Св.Кирил и Методиј“, Скопје, 1984;
- Д.Сеинсбери. Здравје на живината и менаџмент, 2010, Скопје **Проект на Влада на РМ**
- Ѓ.Филиповски. Педологија, Четврто издание, Универзитет „Св.Кирил и Методиј“, Скопје 1993;
- Ж.Маџиров. Зоохигиена и Ветеринарство, Универзитет „Св.Кирил и Методиј“, Скопје, 1995 и 1997;
- К.М.Вејтс и Д.Р.Чарлс. Сместување на добитокот, 2010, Скопје, **Проект на Влада на РМ**
- К.Петков. Анатомија на домашните животни, Универзитет „Св.Кирил и Методиј“, Скопје, 1993;
- К.С.Шифер и К.М.Монкада. Вовед во агрономија: Храна, земјоделски култури и животна средина, 2011, Скопје, **Проект на Влада на РМ**
- Л.Алаџајков. Општо градинарство, Универзитет „Св.Кирил и Методиј“, Скопје, 1983; П.Ивановски. Фуражно производство, Универзитет „Св.Кирил и Методиј“, Скопје, 2000;
- М.Крајиновиќ. Т.Чобик и М.Чингулов, Опште сточарство, Универзитет у Новом Саду, Пољопривредни факултет, Нови Сад, 2000;
- М.Наумовски и Х.Крлевска. Практиким по пчеларство, Скопје, 1997;
- Н.Танасијевиќ, Д.Симова и Е.Анчев. Земјоделска ентомологија, Скопје, 1987;
- П.Христов. Општо лозарство, Скопје 2002;
- Р.Јовановиќ. Исхрана домашних животиња, Нови Сад, 2000;
- Т.Галев и Б.Арсовски. Организација на земјоделските стопанства и организација на сточарското производство, Земјоделски факултет, Скопје, 1990;

- Т.Грандин. подобрување на благосостојбата на животните, Практичен пристап, 2010, Скопје, **Проект на Влада на РМ**
- Т.Костов. Општо поледелство, Земјоделски факултет, Скопје, 2001;
- Т.Фити и В.Марковска. Претприемството и претприемачкиот менаџмент, Економски факултет, Скопје, 1994;
- Х.В.Окерман и К.Л.Хенсен. Животински нуспроизвод, обработка и користење, 2011, Скопје, **Проект на Влада на РМ**
- Х.Е.Драмонд. Земјоделска економија, 2010, Скопје, **Проект на Влада на РМ**
- Џ. Бошњак. Наводњавање пољопривредних усева, Универзитет у Новом Саду, Пољопривредни факултет, 1999;
- Џ.Кери, Џ.Кери и Д.Ледвурд. Преработка на месо, 2011, Скопје, **Проект на Влада на РМ**

Закони и Правилници кои се однесуваат на Земјоделството